

P7_TA-PROV(2010)0283

Η κατάσταση στο Κιργκιστάν

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 8ης Ιουλίου 2010 σχετικά με την κατάσταση στην Κιργιζία

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη τα προηγούμενα ψηφίσματά του με θέμα την Κιργιζία και την Κεντρική Ασία, και ιδίως τα ψηφίσματά του της 12ης Μαΐου 2005 και της 6ης Μαΐου 2010,
  - έχοντας υπόψη το από 20 Φεβρουαρίου 2008 ψήφισμά του σχετικά με μια στρατηγική της ΕΕ για την Κεντρική Ασία¹,
  - έχοντας υπόψη το πρόγραμμα της ΕΕ για την πρόληψη των βίαιων συγκρούσεων που ενέκρινε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Γκέτεμποργκ το 2001,
  - έχοντας υπόψη τις δηλώσεις της Αντιπροέδρου/Υπατης Εκπροσώπου Catherine Ashton σχετικά με τις νέες συγκρούσεις στο Κιργιζιστάν της 11ης Ιουνίου 2010 και σχετικά με το νέο συνταγματικό δημοψήφισμα της 28ης Ιουνίου 2010,
  - έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου Εξωτερικών Υποθέσεων της 14ης Ιουνίου 2010,
  - έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση σχετικά με την κατάσταση στην Κιργιζία του Ειδικού Απεσταλμένου του ασκούντος την Προεδρία του ΟΑΣΕ, του Ειδικού Απεσταλμένου του ΟΗΕ και του Ειδικού Απεσταλμένου της ΕΕ στην Κιργιζία, της 16ης Ιουνίου 2010,
  - έχοντας υπόψη τη στρατηγική της ΕΕ για μια νέα εταιρική σχέση με την Κεντρική Ασία, που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 21/22 Ιουνίου 2007,
  - έχοντας υπόψη την Κοινή Έκθεση Προόδου της 14ης Ιουνίου 2010 του Συμβουλίου και της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή της Στρατηγικής της ΕΕ για την Κεντρική Ασία,
  - έχοντας υπόψη τη συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και της στην Κιργιζίας, που τέθηκε σε ισχύ το 1999,
  - έχοντας υπόψη το έγγραφο περιφερειακής στρατηγικής της ΕΕ σχετικά με τη βοήθεια προς την Κεντρική Ασία, για την περίοδο 2007-2013,
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 110, παράγραφος 4, του Κανονισμού του,
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις 11 Ιουνίου 2010 ξέσπασαν βίαιες συγκρούσεις στις νότιες πόλεις Osh και Jalal-Abad και ότι η κατάσταση συνέχισε να κλιμακώνεται έως τις 14 Ιουνίου 2010, οπότε εκατοντάδες ένοπλοι αναφέρεται ότι έκαναν επιδρομή στους δρόμους της πόλης, πυροβολώντας αμάχους και πυρπολώντας καταστήματα, επιλέγοντας τους στόχους τους ανάλογα με την εθνικότητα,

---

¹ ΕΕ C 184 E, 6.8.2009, σ. 49.

- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με τις αρχές της Κιργιζίας περίπου 300 άνθρωποι βρήκαν το θάνατο στις συγκρούσεις, ενώ έχουν εκφραστεί φόβοι, μεταξύ άλλων και από την επικεφαλής της προσωρινής κυβέρνησης Ρόζα Οτουνμπάγιεβα, ότι ο πραγματικός αριθμός θα μπορούσε να είναι πολύ μεγαλύτερος· ότι περισσότεροι από 2000 άνθρωποι τραυματίστηκαν ή νοσηλεύτηκαν και πολλοί άνθρωποι εξακολουθούν να αγνοούνται,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με εκτιμήσεις, εξαιτίας της βίας, 300.000 άτομα έχουν εκτοπιστεί στο εσωτερικό της χώρας και 100.000 αναζήτησαν καταφύγιο στο γειτονικό Ουζμπεκιστάν· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κυβέρνηση της Τασκένδης πρόσφερε ανθρωπιστική βοήθεια στους πρόσφυγες, με την αρωγή διεθνών οργανώσεων, αλλά έκλεισε τα σύνορά της με την Κιργιζία στις 14 Ιουνίου 2010, επικαλούμενη αδυναμία να υποδεχθεί περισσότερα άτομα,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η προσωρινή κυβέρνηση κήρυξε την περιοχή σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης και ότι οι δυνάμεις ασφαλείας δεν στάθηκαν ικανές να αναλάβουν τον έλεγχο· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι εκκλήσεις τις οποίες απηύθυνε η προσωρινή Πρόεδρος Ρόζα Οτουνμπάγιεβα προς τον ρώσο Πρόεδρο Μεντβέντεφ και προς την Οργάνωση του Συμφώνου Συλλογικής Ασφάλειας για στρατιωτική στήριξη με στόχο την αποκατάσταση της τάξης έλαβαν αρνητικές απαντήσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει διαβιβαστεί αίτημα για την αποστολή διεθνούς αστυνομικής δύναμης, το οποίο επί του παρόντος εξετάζεται από τον ΟΑΣΕ,
- Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ έχει σαφές συμφέρον για μια ειρηνική, δημοκρατική και οικονομικά ευημερούσα Κιργιζία· ότι η ΕΕ έχει δεσμευτεί, ιδίως μέσα από τη Στρατηγική της για την Κεντρική Ασία, να ενεργεί ως εταίρος των χωρών της περιοχής· ότι τώρα απαιτείται επείγοντως πολύ μεγαλύτερη διεθνής δέσμευση και ότι η απόκριση της ΕΕ θα έχει αντίκτυπο στην αξιοπιστία της ως εταίρου·
- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή έχει διαθέσει 5 εκατομμύρια ευρώ για την παροχή έκτακτης ιατρικής βοήθειας, ανθρωπιστικής βοήθειας, μη διατροφικών ειδών, προστασίας και ψυχολογικής στήριξης για άτομα τα οποία έχουν πληγεί από την κρίση· λαμβάνοντας υπόψη ότι το ποσό αυτό θα πρέπει να αντιπαρατεθεί στην επείγουσα έκκληση του ΟΗΕ για παροχή 71 εκατομμύρια δολαρίων ΗΠΑ σε έκτακτη βοήθεια,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, με το Πρόγραμμα του Γκέτεμποργκ που εγκρίθηκε το 2001 και μεταγενέστερα έγγραφα, η ΕΕ αναγνωρίζει τη σπουδαιότητα της πρόληψης των συγκρούσεων και την σημερινή κατάσταση στο Κιργιζιστάν και ζητεί την μετουσίωση θεωρητικών συλλογισμών σε πρακτική δράση,
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι ένα δημοψήφισμα που διενεργήθηκε υπό αρκετά ειρηνικές συνθήκες στις 27 Ιουνίου 2010 με υψηλό ποσοστό συμμετοχής οδήγησε στην έγκριση, από το 90% και πλέον των ψηφοφόρων, ενός νέου Συντάγματος που εξισορροπεί τις προεδρικές και τις βουλευτικές εξουσίες, στην επιβεβαίωση της Ρόζα Οτουνμπάγιεβα ως προσωρινής Προέδρου έως τις 31 Δεκεμβρίου 2011 και στη διάλυση του Συνταγματικού Δικαστηρίου· λαμβάνοντας υπόψη ότι έχει προγραμματιστεί η διενέργεια βουλευτικών εκλογών για τις 10 Οκτωβρίου 2010,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι χώρες της Κεντρικής Ασίας αντιμετωπίζουν ορισμένες κοινές προκλήσεις, όπως η φτώχεια και οι σοβαρές απειλές κατά της ανθρώπινης ασφάλειας, και η ανάγκη ενίσχυσης της δημοκρατίας, της καλής διακυβέρνησης και του κράτους δικαίου· λαμβάνοντας υπόψη ότι υφίσταται η ανάγκη αποκατάστασης και αναβάθμισης

της περιφερειακής συνεργασίας, προκειμένου να αναπτυχθεί μια κοινή προσέγγιση για τα προβλήματα και τις προκλήσεις στην περιοχή· λαμβάνοντας υπόψη ότι πρέπει να επιδιωχθεί μια περισσότερο κοινή προσέγγιση από τους περιφερειακούς και διεθνείς συντελεστές στα προβλήματα και τις προκλήσεις της περιοχής,

- I. εκτιμώντας ότι η ΕΕ πρέπει να τηρεί πάντα τη δέσμευσή της όσον αφορά την ένταξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου στις συμφωνίες της με τρίτες χώρες και την ενθάρρυνση των δημοκρατικών μεταρρυθμίσεων μέσω συνεπών πολιτικών που ενισχύουν την αξιοπιστία της ως περιφερειακού παράγοντος,
  1. εκφράζει τη βαθύτατη ανησυχία του για τις τραγικές, βίαιες συγκρούσεις που ξέσπασαν στη Νότια Κιργιζία και τα συλλυπητήριά του στις οικογένειες όλων των θυμάτων·
  2. καταδικάζει την πρόσφατη βία στη νότια Κιργιζία· εκφράζει τη λύπη του για την απώλεια ανθρωπίνων ζωών και την ελπίδα να μπορέσει να εξευρεθεί ειρηνική λύση στην σύρραξη στην Κιργιζία, βασιζόμενη στις αρχές της δημοκρατίας, το κράτος δικαίου και τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
  3. καλεί την προσωρινή κυβέρνηση να διεξαγάγει πειστική, αμερόληπτη και ανεξάρτητη έρευνα των βιαιοτήτων, ενδεχομένως με τη βοήθεια διεθνών παραγόντων, έτσι ώστε να προσαχθούν οι δράστες στη δικαιοσύνη·
  4. καλεί τις προσωρινές αρχές να καταβάλουν κάθε προσπάθεια ώστε να επανέλθει η κατάσταση στην ομαλότητα και να δημιουργηθούν όλες οι απαραίτητες προϋποθέσεις ώστε οι πρόσφυγες και οι εσωτερικά εκτοπισμένοι να μπορούν να επιστρέψουν εθελοντικά, με ασφάλεια και αξιοπιστία, στις εστίες τους· προτρέπει τις τοπικές αρχές να υιοθετήσουν αποτελεσματικά μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης και να αρχίσουν γνήσιο διάλογο με όλες τις εθνοτικές κοινότητες που ζουν στη νότια Κιργιζία, με στόχο να δημιουργηθεί μια αξιόπιστη διαδικασία συμφιλίωσης·
  5. καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή να εντείνει την ανθρωπιστική βοήθεια, σε συνεργασία με τους διεθνείς οργανισμούς, και να αρχίσει βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα προγράμματα ανοικοδόμησης ώστε να ξαναχτιστούν τα κατεστραμμένα σπίτια, να αντικατασταθούν χαμένα περιουσιακά στοιχεία και να εκτελεστούν έργα αποκατάστασης, σε συνεργασία με τις αρχές της Κιργιζίας και άλλους δωρητές, προκειμένου να δημιουργηθούν ευνοϊκές συνθήκες για την επιστροφή των προσφύγων και των εσωτερικώς εκτοπισμένων ατόμων· εφιστά την προσοχή, στο πλαίσιο αυτό, στη σημασία που έχουν τα έργα τοπικής ανάπτυξης·
  6. επισύρει την προσοχή στην ανάγκη μιας σημαντικής διεθνούς προσπάθειας για να βοηθηθούν η ανοικοδόμηση, η σταθεροποίηση και η συμφιλίωση στη νότια Κιργιζία, και επισημαίνει την ευκαιρία να τεθούν οι βάσεις για μια τέτοια προσπάθεια κατά την προγραμματισμένη συνάντηση χορηγών στο Bishkek στις 27 Ιουλίου 2010·
  7. υπογραμμίζει ότι η ανθρωπιστική απόκριση, η οποία στοχεύει στην αντιμετώπιση των άμεσων αναγκών, πρέπει να συνοδεύεται από προσπάθειες για τη σταθεροποίηση της κατάστασης και τη μείωση και πρόληψη του σοβαρού κινδύνου για νέο κύκλο βίας, κάτι που αποτελεί απειλή για την ειρήνη και τη σταθερότητα και σε άλλα μέρη της Κοιλιάδας Ferghana, την οποία μοιράζονται το Ουζμπεκιστάν, η Κιργιζία και το Τατζικιστάν·
  8. ζητεί ουσιαστική αύξηση της ενωσιακής ανθρωπιστικής βοήθειας σε όσους επλήγησαν

από τις πρόσφατες βιαιότητες στη νότια Κιργιζία, καθώς και εκτεταμένη χρήση του Μέσου Σταθερότητας·

9. πιστεύει ότι θα απαιτηθεί ένα νέο επίπεδο ενωσιακής δέσμευσης στη νότια Κιργιζία και μακροπρόθεσμα· επαναλαμβάνει την έκκλησή του προς την Επιτροπή να καταρτίσει προτάσεις για αναδιάθεση πιστώσεων στο πλαίσιο του Μέσου Αναπτυξιακής Συνεργασίας, ώστε να βρεθεί η ΕΕ σε καλύτερη θέση για ουσιαστική απόκριση στη νέα κατάσταση στην Κιργιζία· επιμένει ότι η έμφαση στην ανθρώπινη ασφάλεια είναι ουσιαστική για την πολιτική της ΕΕ στην Κεντρική Ασία·
10. καλεί την Αντιπρόεδρο/Υπατη Εκπρόσωπο και τα κράτη μέλη να στηρίξουν και να συμβάλουν ενεργά στην ταχεία ανάπτυξη αστυνομικής αποστολής του ΟΑΣΕ με στόχο να προληφθεί το ξέσπασμα νέας βίας, να σταθεροποιηθεί η κατάσταση στις πόλεις που έχουν πληγεί από τις συγκρούσεις, να προστατευθούν τα θύματα και τα πιο ευάλωτα άτομα και να διευκολυνθεί η επιστροφή των προσφύγων και των εσωτερικώς εκτοπισμένων·
11. λαμβάνει υπό σημείωση την αρκετά ειρηνική διεξαγωγή του συνταγματικού δημοψηφίσματος στην Κιργιζία στις 27 Ιουνίου 2010· τονίζει ότι η επιστροφή στη συνταγματική τάξη και στο κράτος δικαίου έχει καίρια σημασία ενόψει της μακροπρόθεσμης σταθεροποίησης της κατάστασης στη χώρα· υπογραμμίζει ότι οι ερχόμενες βουλευτικές εκλογές (που προς το παρόν προβλέπεται να διεξαχθούν τον Οκτώβριο 2010) θα πρέπει να παράσχουν τη συνταγματική βάση για μια κυβέρνηση που θα χαιρεί τόσο ισχυρής νομιμότητας όσο και ευρείας λαϊκής υποστήριξης· καλεί, ως εκ τούτου, τις αρχές της Κιργιζίας να λάβουν άμεσα και αποφασιστικά μέτρα για την αποκατάσταση πριν από τις ερχόμενες βουλευτικές εκλογές των σημαντικών ελλείψεων που έχει εντοπίσει ο ΟΑΣΕ/ΓΔΘΔΑ· προσβλέπει στη δημιουργία ισχυρών διακοινοβουλευτικών σχέσεων με το μελλοντικό κοινοβούλιο της Κιργιζίας·
12. εκφράζει ανησυχία για τις αναφορές σχετικά με συλλήψεις ορισμένων υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Κιργιζία και ζητεί την άμεση απελευθέρωσή τους· καλεί τις κιργιζιανές αρχές να λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα ώστε να εξασφαλίσουν ότι οι υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων θα μπορούν να εκτελούν ανεμπόδιστα το έργο τους για προώθηση και προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
13. τονίζει ότι το κοινό συμφέρον και η κοινή ευθύνη της Κιργιζίας, των γειτονικών της χωρών, της Ρωσίας, της Κίνας, της ΕΕ, των ΗΠΑ, του ΟΑΣΕ και της λοιπής διεθνούς κοινότητας βρίσκονται στην πρόληψη της αποσταθεροποίησης και καλεί όλους τους εμπλεκόμενους παράγοντες να εξεύρουν συνεργίες·
14. εκφράζει την ανησυχία του για τις δυσκολίες της διαδικασίας εκδημοκρατισμού στην Κιργιζία, οι οποίες φαίνεται να πηγάζουν από την αδύνατη θέση της προσωρινής κυβέρνησης της Κιργιζίας και από την ισχύ των εγκληματικών δικτύων στη χώρα, συμπεριλαμβανομένων των λαθρεμπόρων ναρκωτικών στη νότια Κιργιζία·
15. πιστεύει ότι η δημιουργία ενός πλουραλιστικού πολιτικού συστήματος που να επιτρέπει την εκπροσώπηση διαφορετικών συμφερόντων και τη διαιτησία για τον συγκερασμό τους είναι αναγκαία για τον περιορισμό των εντάσεων και την αποφυγή νέων εκρήξεων βίας και ότι η ΕΕ και τα κράτη μέλη της πρέπει να υποστηρίξουν ενεργά τον εκδημοκρατισμό και να προσπαθήσουν να μειώσουν τις διαφορές στη στάση των διεθνών παραγόντων, ούτως ώστε να βελτιωθούν οι προοπτικές της μεταρρυθμιστικής διαδικασίας στην

Κιργιζία:

16. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στην Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατη Εκπρόσωπο της Ένωσης για τις εξωτερικές υποθέσεις και την πολιτική ασφάλειας, στο Συμβούλιο, την Επιτροπή, τα κοινοβούλια και κυβερνήσεις των Κρατών Μελών, την προσωρινή κυβέρνηση της Κιργιζίας, τον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών, τον Γενικό Γραμματέα του ΟΑΣΕ και τον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.